

PLANY I ZAMIERZENIA MIĘDZYNARODOWEGO CENTRUM KULTURY

—
2022

WSTĘP

3

MIĘDZYNARODOWE CENTRUM KULTURY

5

WYSTAWY

6

WYSTAWY POZA MCK

12

KONFERENCJE I SEMINARIA

14

PROJEKTY, WSPÓŁPRACA W SIECIACH

16

PROGRAMY EDUKACYJNE

19

PUBLIKACJE

23

BIBLIOTEKA MIĘDZYNARODOWEGO CENTRUM KULTURY

26

ZESPÓŁ KONFERENCYJNY „POD KRUKI”

27

WSTĘP

Panorama kulturowa Europy Środkowej, ochrona dziedzictwa kulturowego, problematyka dziedzictwa kłopotliwego to tematy stale obecne w działalności Międzynarodowego Centrum Kultury. Nie inaczej będzie w 2022 roku. Sezon wiosenny zainaugurujemy wystawą *Niechciana stołeczność. Architektura i urbanistyka Krakowa w czasie okupacji niemieckiej 1939–1945*, ukazującą zmianę, której poddane zostało miasto w krótkim okresie wymuszonej stołeczności. Będzie to podsumowanie naszego wieloletniego zainteresowania oraz badań nad dziedzictwem Trzeciej Rzeszy w Krakowie podjętych przed ponad piętnastoma laty przez profesora Jacka Purchlę. Kluczową kwestią, którą chcemy poprzez wystawę poruszyć, jest współczesny stosunek do tej spuścizny, a także próba odpowiedzi na pytanie o wymiar jej kłopotliwości.

W 2022 roku po raz pierwszy w naszej już ponad trzydziestoletniej działalności pojawi się Gruzja i jej kulturowe dziedzictwo. Ten daleki geograficznie kraj jest jednocześnie bardzo nam bliski historycznie, kulturowo czy wreszcie politycznie. Zatem najwyższy czas, aby przybliżyć sylwetkę jednego z najważniejszych gruzińskich artystów przełomu XIX i XX wieku — Nika Pirosmianiego — twórcy osobnego, malarza „czarnej ceraty”, który uosabia duszę Gruzji. Tej wizualnej opowieści będą towarzyszyć publikacje: gruziński numer „Herito” i *Tbilisi. Miasto opowiada* autorstwa Lecha Kończaka w serii Biblioteka Europy Środką.

W związku ze zbliżającą się pięćdziesiątą rocznicą uchwalenia *Konwencji o ochronie światowego dziedzictwa kultury i natury* wspólnie z ICOMOS Polska i Miastem Kraków przygotowujemy konferencję poświęconą dorobkowi konwencji w Europie i jej wpływowi na systemy ochrony dziedzictwa kulturowego w krajach europejskich.

Koniec roku upłynie pod znakiem kultury rromskiej i jej znaczenia dla Europy Środkowej. Oprócz numeru „Herito” poświęconego sztuce Romów zaprosimy do Galerii MCK na wystawę *Wędrowniacy obrazów* znakomitej artystki Małgorzaty Mirgi-Tas.

Mamy nadzieję, że rok 2022 — mimo trwającej pandemii — pozwoli nam zrealizować wszystkie zaplanowane projekty, także te odwołane z jej powodu w minionych dwóch latach. Ucząc się rezyliencji i adaptacji do zmieniającej się rzeczywistości, chcemy, aby MCK pozostało miejscem żywej dyskusji na temat wyzwań współczesności w kontekście dziedzictwa kulturowego oraz szeroko otwartym oknem Polski na Europę Środkową.

Dyrektor MCK — Agata Wąsowska-Pawlik

MIĘDZYNARODOWE CENTRUM KULTURY

Międzynarodowe Centrum Kultury zainaugurowało działalność 29 maja 1991 roku podczas odbywającego się w Krakowie sympozjum KBWE (Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie), na którym po raz pierwszy po zniesieniu żelaznej kurtyny przedstawiciele państw Wschodu i Zachodu debatowali o sprawach kultury i dziedzictwa. Od początku istnienia MCK mieści się w zabytkowej, pamiętającej czasy średniowiecza kamienicy „Pod Kruki” przy Rynku Głównym. Położenie w centrum Krakowa, a zarazem w sercu środkowej Europy ułatwia realizację naszej misji, polegającej na wspieraniu kulturalnej integracji Europy i ochrony jej dziedzictwa kulturowego.

Międzynarodowe Centrum Kultury jest miejscem refleksji nad kulturą i dziedzictwem kulturowym w kontekście wyzwań współczesności. Trzon naszych zainteresowań stanowią: • teoria, filozofia i zarządzanie dziedzictwem • pamięć • tożsamość • przestrzeń kulturowa, sztuka i dziedzictwo Europy Środkowej • dialog międzykulturowy • miasto jako zwierciadło cywilizacji • polityka kulturalna i ekonomia kultury.

Interdyscyplinarność jest zasadą działania MCK. Instytucja łączy różne punkty widzenia, korzysta z dorobku wielu dziedzin, by w sposób jak najszerszy, a równocześnie spójny i obiektywny móc dzielić się wiedzą z zakresu dziedzictwa kulturowego w wymiarze uniwersalnym.

Międzynarodowe Centrum Kultury jest narodową instytucją kultury o charakterze naukowo-badawczym, edukacyjnym i informacyjnym. Trzydzieści lat działalności to: • 160 wystaw prezentujących najważniejsze zjawiska w sztuce i architekturze • blisko 120 międzynarodowych konferencji i seminariów, których uczestnikami byli przedstawiciele większości krajów europejskich i wielu pozaeuropejskich • ponad 100 międzynarodowych programów edukacyjnych, w których wzięło udział ponad 2600 uczestników z większości krajów europejskich, Ameryki Północnej i Południowej, Azji i Afryki • działające od 2001 roku podyplomowe studia Akademia Dziedzictwa • 420 publikacji w języku polskim i w obcych wersjach językowych • ponad 1600 autorów z niemal całego świata • specjalistyczny księgozbiór liczący ponad 43 000 woluminów • projekty badawcze realizowane we współpracy z partnerami polskimi i zagranicznymi • aktywne uczestnictwo w gremiach międzynarodowych i sieciach kulturalnych.

UKRAINA WZAJEMNE SPOJRZENIA

do stycznia

kuratorki: dr Oksana Barszynowa, dr Żanna Komar

Wspólna polsko-ukraińska analiza kulturowych i historycznych narracji określanych jako „ukraińskie mity” zachęca do refleksji nad bliskością Ukrainy i Polski, ich historii i współczesności w perspektywie sąsiedztwa i porozumienia. Zgromadzone dzieła sztuki ukraińskiej i polskiej — prawosławnej, unickiej i katolickiej; dawnej, dwudziestowiecznej i współczesnej — dają wyobrażenie o żywotności mitów i ich obecnych wcieleniach, pozwalają prześledzić kanon ukraińskiej tożsamości, ale i przyrzec się dzisiejszej Ukrainie.

Pokazywane są prace najwybitniejszych twórców od końca XVII wieku do współczesności — dzieła wieszczki Ukrainy Tarasa Szewczenki, polskich mistrzów: Józefa Brandta, Jana Stanisławskiego, Leona Wyczółkowskiego czy rosyjskiego realisty — Ilii Riepina, pochodzącego z Ukrainy, zafascynowanego malarstwem Matejki. Na krakowskiej wystawie znalazły się jego *Ukraińska chata* i *Śmiejący się Kozak*, będący szkicem do *Zaporożców piszących list do sułtana tureckiego*, obrazu z 1890 roku, który w Ukrainie zyskał status narodowej ikony. Te dziewiętnastowieczne płótna są zestawione z pracami twórców początku XX wieku — Heorhija Narbuta, Wiktora Palmowa, Łwa Kramarenki oraz artystów współczesnych, takich jak Ołeh Tistoł, Roman Minin, Anatolij Krywołap, Włada Rałko czy kolektyw Grupa Otwarta, którzy w swojej twórczości zwracają się do szerokiego wachlarza historycznych i społecznych tematów. Tak reprezentatywny wybór sztuki ukraińskiej pojawia się w Polsce po raz pierwszy.

Wystawa przygotowywana we współpracy z Narodowym Muzeum Sztuki Ukrainy w Kijowie (NAMU).

BIEGUNY NIEDOSTĘPNOŚCI

DOBIEŚŁAW GAŁA

luty-marzec

kuratorka: Barbara Woźniak

Inspiracją do realizacji reliefowych kompozycji jest doświadczanie czasu, próba zilustrowania ulotności pamięci oraz poszukiwanie metafizycznej przestrzeni. Prace ukazują proces zacierania wszelakich aktów obecności, zdarzeń i działań w warstwie materialnej i duchowej. Cykl *Bieguny niedostępności* to próba zilustrowania najbardziej niedostępnych miejsc na ziemi, gdzie zachodzą zagadkowe zjawiska ingerencji, tajemnicze ślady zdarzeń, których konsekwencją są zmiany struktury materii. Starcie z materią skutkuje zaawansowanym i odmiennym stopniem jej deformacji, gdzie formy ulegają bezpowrotnej defiguracji albo czynią próby powrotu do macierzystego wyglądu. Prace nawiązują również do człowieka jako bytu fizycznego, który pozostawia w świadomości otoczenia trwały ślad metafizyczny swej obecności. Ten ślad jest pewnego rodzaju deformacją struktury przestrzeni, współistnieniem w czasie, wpływaniem na przyszłość. Z czasem ślad zanika, zarasta materią czasu i biegiem życia kolejnych istnień. Pojedynczy życiorys staje się elementem historii. Każdy realny kształt zamazuje się, zmienia się w pamięć o przedmiocie. Projekty z piętnem czasu kreują przestrzeń tego, co przemija, odchodzi bądź już odeszło, zatrzymując widza w stanie zawieszenia pomiędzy przyszłością, teraźniejszością i przeszłością. Poprzez prezentację różnych faz postępującej destrukcji istnieje szansa powrotu do przeszłości, dająca wyobrażenie zdarzeń minionych, niepełne i nieostre wprowadzie, ale pozwalające na rekonstrukcję zdarzeń lub przybliżone zwizualizowanie obiektu, który wpłynął na kształt obszaru. *Bieguny niedostępności* są grą w uobecnianie, w znajdowanie się w czasoprzestrzennym zapętlaniu. Są impulsem do poszukiwania własnej tożsamości i potrzeby nazwania siebie. Kompozycje to subtelne połączenie rysunku, malarstwa i reliefu, realizowane na płytach, siatkach oraz papierach ustrukturyzowanych przez zabiegi chemiczne i termiczne, co daje trójwymiarowy efekt.

Dobiesław Gała (ur. 1975) — artysta rzeźbiarz, doktor sztuki, adiunkt w Akademii Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie, prodziekan na Wydziale Rzeźby. Został wyróżniony między innymi stypendium Akademii Sztuk Pięknych w Norymberdze, gdzie pracował pod kierunkiem słynnego Tima Scotta; stypendysta Ministra Kultury Rzeczypospolitej Polskiej. Uzyskał dyplom w 2000 roku w krakowskiej pracowni

prof. Mariana Koniecznego. Laureat i zdobywca Grand Prix x Triennale Polskiego Rysunku Współczesnego oraz wielu prestiżowych nagród za twórczość artystyczną. Swoje prace prezentował na ponad 70 wystawach indywidualnych i zbiorowych.

Wystawa przygotowywana we współpracy z Akademią Sztuk Pięknych im. Jana Matejki w Krakowie.

NIECHCIANA STOŁECZNOŚĆ **ARCHITEKTURA I URBANISTYKA KRAKOWA W CZASIE OKUPACJI** **NIEMIECKIEJ 1939-1945**

marzec-czerwiec

kuratorzy: prof. Jacek Purchla, dr Żanna Komar, dr Monika Rydiger

Wystawa przybliży jeden z tragicznych i mało zbadanych rozdziałów niemieckiej okupacji Polski. Duchową stolicę narodu polskiego poddano szczególnemu eksperymentowi. Kraków, wyznaczony przez Hitlera na stolicę Generalnego Gubernatorstwa, w krótkim czasie miał zostać przekształcony we wzorowe niemieckie miasto na Wschodzie.

Na wystawie pokazane zostaną nieznane projekty i realizacje z tego okresu w Krakowie i w jego okolicach.

Dziedzictwo Trzeciej Rzeszy pozostaje dziedzictwem kłopotliwym. Niemieckie plany podboju i hitlerowska polityka ludobójstwa — zwłaszcza w Polsce bezpośrednio związana z urbanistycznymi wizjami okupantów — przesądziły o jednoznacznej kwalifikacji całego dorobku architektów Trzeciej Rzeszy jako „dziedzictwa nienawiści”.

Ekspozycja ma na celu wywołanie dyskusji i podjęcie próby odpowiedzi na pytanie, jak w XXI wieku oceniać ingerencję Trzeciej Rzeszy w krajobraz kulturowy Krakowa w czasie jego wymuszonej stołeczności. Jak interpretować pozostawiony przez Niemców bardzo niejednorodny zasób budowlany w momencie, gdy zdecydowana większość produkcji architektonicznej Rzeszy jest organicznie „wtopiona” w przestrzeń miasta?

Wystawa będzie się opierać na badaniach archiwalnych i terenowych prowadzonych od 2015 roku przez zespół badawczy mck pod kierunkiem prof. Jacka Purchli.

Narracja rozpięta pomiędzy dwoma biegunami — kancelarią Hansa Franka na Wawelu i KL Płaszów — zarówno poruszy kwestie zniszczeń dokonywanych przez hitlerowców, jak i zaprezentuje ich urbanistyczne i architektoniczne wizje rozbudowy miasta.

Na wystawie pokazana zostanie archiwalna, historyczna i ikonograficzna dokumentacja zawierająca rejestrację zniszczeń, zmiany nazewnictwa i szerzenie „nowych narracji” o Krakowie, inwentarz wizji, planów, projektów i realizacji.

Wystawa przygotowywana we współpracy z Archiwum Narodowym w Krakowie, Narodowym Archiwum Cyfrowym, Muzeum KL Płaszów, Duke University (USA). Wykorzystane zostaną materiały i eksponaty między innymi z: Archiwum Narodowego w Krakowie, Zamku Królewskiego na Wawelu, Muzeum Narodowego w Krakowie, Muzeum Krakowa, Muzeum Architektury we Wrocławiu oraz Architekturzentrums Wien, Architekturmuseum der Technischen Universität München i Bundesarchiv Berlin.

DUSZA GRUZI

NIKO PIROSMANI

lipiec–październik

kuratorzy: dr Piotr Rypson, dr Monika Rydiger

Niko Pirosmani (1862–1918) to ktoś dużo więcej niż genialny artysta samouk. To ktoś, kto jak nikt inny daje wejście w gruzińską duszę. Stworzone na czarnej ceracie arcydzieła są wizualnymi eposami, które — jak niegdyś poemat Szoty Rustawelego — umieszczają Gruzję i jej doświadczenie w uniwersum dziedzictwa ludzkości.

Większość obrazów artysta stworzył dla zarobku. Ozdabiał dukany, czyli tbiliskie gospody. Wiele prac to po prostu ich szyldy. Z trudem wiązał koniec z końcem. Oszczędzał na chlebie, lecz nie na farbach. Sposób, w jaki malował, jest bezpośredni, przemawiający do każdego, a jednocześnie poetycki i niedający się z niczym porównać.

Objawieniem stał się jeszcze za życia. Mawia się, że tym, kim dla Picassa, Matisse’a czy Braque’a był „Celnik” Rousseau, tym dla awangardystów na wschodzie okazał się Pirosmani. Szczególną rolę w odkrywaniu artysty odegrali Polacy: bracia Ilia i Cyryl Zdaniewiczowie oraz Zygmunt Waliszewski.

Pamiętna pierwsza wystawa w Polsce odbyła się w 1968 roku, pół wieku po śmierci artysty, gdy Europa po obu stronach żelaznej kurtyny odkrywała gruzińskiego geniusza. Przez kolejne pół wieku ani on, ani gruzińska sztuka tej klasy nie były w Polsce pokazywane. Zaplanowana w Międzynarodowym Centrum Kultury wystawa ukaże malarstwo Pirosmaniego w najważniejszych odsłonach, a jednocześnie dogłębnie i w pełni. Autorem koncepcji i kuratorem wystawy jest dr Piotr Rypson, od lat współpracujący z wieloma gruzińskimi instytucjami

kultury, autor ekspozycji stałej w modernizowanym z polską pomocą muzeum artysty w jego rodzinnej wiosce Mirzaani. Niemal 50 obrazów z kolekcji Muzeum Sztuki im. Szalwy Amiranaszwilliego oraz kilkanaście z muzeum w Mirzaani zostanie w Galerii mck zaprezentowanych w grupach tematycznych, najlepiej tłumaczących fenomen Pirosmianiego oraz opatrzonych kontekstami — prologiem przedstawiającym Gruzję i Tbilisi przełomu XIX i XX wieku, a także epilogiem ukazującym proces odkrywania Pirosmianiego przez środowisko artystyczne Tbilisi, w szczególności braci Zdaniewiczów, Lada Gudiaszwiliego, Dawida Kakabadzego czy Kolaua Czerniawskiego. Szczególnym akcentem na wystawie będą obrazy namalowane przez Zygmunta Waliszewskiego na początku lat dwudziestych XX wieku, wkrótce po przybyciu z Gruzji do Polski, w których nawiązuje on bezpośrednio do Pirosmianiego. Jak już wspomniano, Waliszewski czynnie uczestniczył w odkrywaniu talentu gruzińskiego artysty i gromadzeniu jego dzieł, z których powstały zbiór stał się załącznikiem państwowej kolekcji i dzisiaj ozdobą Galerii Narodowej im. Dimitriego Szewardnadzego w Tbilisi.

Wystawa przygotowywana we współpracy z Muzeum Sztuki im. Szalwy Amiranaszwilliego i Galerią Narodową im. Dimitriego Szewardnadzego w Tbilisi oraz Narodową Agencją Ochrony Dziedzictwa Kulturowego Gruzji.

WĘDRÓWKĄ OBRAZÓW

MAŁGORZATA MIRGA-TAS

listopad 2022 – luty 2023

kuratorzy: dr Wojciech Szymański, Natalia Żak

Od kilkunastu lat jesteśmy świadkami powstawania i krzepnięcia nieznanego dotąd fenomenu: romskiej sztuki współczesnej. Zwłaszcza Europa Środkowa i Wschodnia, w tym Polska, pochwalić się może liczną reprezentacją współczesnych romskich artystów i artystek. Twórczość Małgorzaty Mirgi-Tas, polsko-romskiej artystki z grupy Bergitka Roma, to bez wątpienia jedna z najciekawszych propozycji artystycznych w obrębie tego nowego, wciąż rozpoznawanego i mapowanego zjawiska. Zwłaszcza że jej głos stał się w ostatnich latach jednym z najbardziej doniosłych i zauważalnych na współczesnej scenie artystycznej w Polsce, regionie i Europie.

Małgorzata Mirga-Tas podejmuje zagadnienia złożonej romskiej i polskiej tożsamości, etnografizacji i dekolonizacji romskiego materialnego dziedzictwa kulturowego, stereotypów dotyczących Romów

i Romek, jak również folkloryzacji i samofolkloryzacji społeczności romskich, roli kobiet we wspólnotach romskich, zagłady Romów i Sinti. Wykorzystuje przy tym wiele technik, mediów i strategii oferowanych przez sztukę współczesną. Artystka tworzy rzeźby z kartonu i wosku, kolaże, patchworki, instalacje. Wielkoformatowe, monumentalne tkaniny, parawany, obrazy tworzone z materiałów i ubrań — to najbardziej rozpoznawalne techniki używane przez Mirgę-Tas.

Na wystawę złoży się kilka cykli prac podejmujących temat dekolonizacji i emancypacji romskich wizerunków wytworzonych na przestrzeni stuleci przez hegemoniczną, białą i imperialną kulturę europejską z takimi charakterystycznymi dla niej instytucjami wiedzy i władzy, jak kolekcjonerstwo, muzeum etnograficzne i muzeum sztuki, badania antropologiczne i etnologiczne, fotografia i „prawda” tego medium.

Partnerem wystawy jest Biblioteka Naukowa PAU i PAN w Krakowie.

SZTUKA W MUNDURZE

KRAKOWSKI ODDZIAŁ GROBÓW WOJENNYCH 1915–1918

październik–grudzień

kuratorki: dr Beata Nykiel, dr Agnieszka Partridge

Dorobek artystów i architektów zgrupowanych w Oddziale Grobów Wojennych w Krakowie (Kriegsgräberabteilung Krakau) działającym w latach 1915–1918 to fenomen. Pochodzący z różnych krajów monarchii i wcieleni do armii austro-węgierskiej, zaprojektowali kilkadziesiąt cmentarzy wojennych, gdzie pochowano tysiące żołnierzy poległych w bitwach w dawnej Galicji Zachodniej w pierwszym roku Wielkiej Wojny.

By przybliżyć sposób pracy twórców cmentarzy, pokazane zostaną pierwotne plany, mapy topograficzne, liczne — w części dotąd niepublikowane — fotografie z czasów tworzenia założeń cmentarnych, a także ocalałe oryginalne artefakty: rzeźby, nagrobki i dzieła sztuki pozyskane podczas remontów cmentarzy.

Szczególnie ważnym aspektem będzie zaprezentowanie osiągnięć nie tylko sław, których dorobek jest znany — jak Dušan Jurkovič, Henryk Uziembło czy Alfons Karpiński — lecz także artystów austriackich, takich jak Hans Mayr, Gustaw Ludwig i Heinrich Scholz, których dokonania zostały odkryte i opisane w ostatnim dziesięcioleciu. Pokazana będzie twórczość artystyczna o tematyce wojskowej i codziennej, zaprezentowane zostaną szkice dokumentujące życie koszarowe, pejzaże,

poła bitew, miejsca tymczasowych pochówków, szkice rodzajowe, druki ulotne, sztuka medalierska.

Do ciekawych eksponatów należeć będą gwasze i akwarele widoków Krakowa i Galicji wiedeńskiego wedytysty Franza Polednego, akwaforty Roberta Pochopa, akwarele cmentarzy wojennych Reinholda Völkelera oraz szkice olejne i akwarelowe Henryka Uziembły do zaginionej dziś panoramy *Gorlice 1915*.

Ciekawostką będzie zaprezentowanie pierwszego wydania dzieła Rudolfa Brocha i Hansa Hauptmanna *Die Westgalizischen Heldengräber aus den Jahren des Weltkrieges 1914–1915* z dedykacją Brocha dla Heinricha Scholza.

Wystawa przygotowywana we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Małopolskiego w Krakowie. Prezentowane materiały pochodzą z Archiwum Narodowego w Krakowie, Słowackiego Archiwum Narodowego w Bratysławie, Muzeum Narodowego w Krakowie, Muzeum Krakowa, Żydowskiego Instytutu Historycznego w Warszawie, Galerii Malarstwa Alfonsa Karpińskiego w Stalowej Woli, Muzeum im. Stanisława Fischera w Bochni, Muzeum Okręgowego w Rzeszowie, Muzeum Regionalnego PTTK w Gorlicach oraz ze zbiorów prywatnych.

KATEDRA ORMIAŃSKA WE LWOWIE I JEJ TWÓRCY

styczeń–luty

Ukraina, Lwów. Stara Prochownia

Kolejny pokaz wystawy poświęconej dziejom świątyni lwowskich Ormian. Ekspozycja opowiada o pracach prowadzonych we wnętrzu katedry przez Franciszka Mączyńskiego, Józefa Mehoffera i Jana Henryka Rosena. Przybliży także historię odnowienia malowideł Rosena przez zespół Stowarzyszenia Absolwentów Akademii Dziedzictwa, studiów podyplomowych realizowanych przez MCK i Małopolską Szkołę Administracji Publicznej Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. Prace we Lwowie były realizowane w latach 2008–2019 i objęły wszystkie elementy dekoracji wnętrz świątyni. Wystawa została pokazana po raz pierwszy w MCK w 2015 roku, jej odnowioną wersję przedstawiono cztery lata później w Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie.

Wystawa realizowana we współpracy z Narodowym Instytutem Polskiego Dziedzictwa Kulturowego za Granicą POLONIKA.

SKARBY KRAKOWA

wystawa planszowa, wersje: polska, angielska, arabska, azerska, bułgarska, czeska, niemiecka, rumuńska

Wystawa prezentuje ponad tysiącletnią historię Krakowa — siedziby polskich królów, dawnej stolicy kraju, jednego z najstarszych europejskich ośrodków uniwersyteckich, miasta poetów, pisarzy i artystów, należącego w średniowieczu do najważniejszych metropolii Europy Środkowej. Od wieków kosmopolityczny, wielokulturowy i otwarty na inspiracje płynące z zewnątrz Kraków pozostał najbardziej polskim z polskich miast. Na planszach zaprezentowano niemal sto dzieł sztuki, architektury i obiektów dziedzictwa niematerialnego, związanych z miastem, istotnych z perspektywy ich kulturotwórczej roli, często o randze arcydzieł.

Wystawa powstała we współpracy z Urzędem Miasta Krakowa jako propozycja dla polskich placówek dyplomatycznych. Jest częścią współfinansowanego przez UMK projektu pod tym samym tytułem i wizualnym dopełnieniem albumu *Tysiąc skarbów Krakowa. Dzieje i sztuka* (2018) oraz publikacji *Kraków. Dzieje i sztuka* (2019).

ARCHITEKTURA NIEPODLEGŁOŚCI W EUROPIE ŚRODKOWEJ

wystawa planszowa, wersja angielska

Rok 1918 dał wielu narodom w Europie Środkowej spełnienie marzeń o niepodległości. W architekturze tamtego czasu wybrzmiewa nie tylko wielka potrzeba zbudowania nowych państw lub przebudowania istniejących. Wzniesienia gmachów użyteczności publicznej, siedzib organów administracji i państwa, domów i mieszkań, zbudowania infrastruktury, a wreszcie postawienia pomników i ukształtowania przestrzeni narodowego sacrum. Architektura niepodległości w Europie Środkowej to nade wszystko wysiłek konstruowania wspólnoty wyobrażonej, jaką jest naród, i wpisywania jej w przestrzeń.

Wystawa planszowa stworzona jest na kanwie wystawy pod tym samym tytułem zaprezentowanej w Galerii MCK w 2018 roku jako propozycja dla polskich placówek dyplomatycznych.

50 LAT KONWENCJI ŚWIATOWEGO DZIEDZICTWA W EUROPIE OSIĄGNIĘCIA I WYZWANIA czerwiec

W ciągu półwiecza od uchwalenia *Konwencji o ochronie światowego dziedzictwa kultury i natury* ten właśnie projekt okazał się największym sukcesem UNESCO w wymiarze globalnym. Kraje europejskie były wśród pierwszych, które ratyfikowały konwencję, a wśród dwunastu dóbr inicjujących w 1978 roku Listę UNESCO znalazły się trzy dobra z Europy, w tym Kraków. Obecnie wśród ponad 1100 dóbr światowego dziedzictwa blisko 40 procent stanowią dobra europejskie. Setki najcenniejszych europejskich dóbr kultury zostały więc uznane za światowe dziedzictwo, a blisko tysiąc kolejnych znajduje się na tak zwanej *Liście informacyjnej*. Kraje europejskie aktywnie i powszechnie uczestniczą zatem w systemie światowego dziedzictwa, a najcenniejsze dziedzictwo Europy ma status dóbr światowego dziedzictwa UNESCO.

Znaczenie ruchu światowego dziedzictwa UNESCO mocno wykracza poza obiekty i miejsca wpisane na listę. Zwraca uwagę powszechność *Konwencji*, do której przystąpiło więcej państw, niż wynosi liczba członków ONZ. Z perspektywy ochrony całego dziedzictwa największe znaczenie ma doskonalenie metod analizy i form ochrony dóbr światowego dziedzictwa oraz szerokie rozpowszechnianie tych wzorców. Dotyczy to oceny wartości dziedzictwa, analizy autentyczności i integralności oraz wielu rozwiązań w zarządzaniu dziedzictwem, między innymi oceny zagrożeń, monitoringu, współpracy z interesariuszami. Standard tych działań jest wprowadzany do ochrony innych zabytków, gdyż specjaliści zajmujący się tymi problemami działają w wielu krajach i przenoszą te rozwiązania do krajowych systemów ochrony dziedzictwa. Ruch światowego dziedzictwa UNESCO stał się ważnym elementem rozwoju światowej teorii i praktyki konserwatorskiej.

Lista światowego dziedzictwa UNESCO ważna jest też dla propagowania idei ochrony dziedzictwa. Lista jest marką powszechnie znaną i rozpoznawaną. Dziedzictwo i jego ochrona są postrzegane jako przedmiot dumy, ważny element tożsamości i znaczący czynnik gospodarczy. Obiekty i miejsca wpisane na listę stały się celem odwiedzin milionów turystów. Dzięki temu ochrona dziedzictwa jest już oczywistym elementem strategii działania władz zarówno centralnych, jak i lokalnych.

Międzynarodowa konferencja adresowana do europejskich badaczy i specjalistów sprawujących pieczę nad miejscami dziedzictwa UNESCO stawia sobie za cel całościową refleksję, która podsumuje

osiągnięcia, oceni stan obecny, sformułuje prognozy i zadania na przyszłość. Nie mniej ważna jest kwestia przeniesienia tych doświadczeń na inne obszary ochrony dziedzictwa. Podsumowanie dotychczasowych doświadczeń Europy i szersza refleksja mogą być pożyteczne dla dalszego rozwoju i udoskonalania systemu światowego dziedzictwa.

Konferencja przygotowywana wspólnie z Polskim Komitetem ICOMOS.

PRZESTRZEŃ KULTUROWA EUROPY ŚRODKOWEJ

czerwiec

Cykliczne seminarium realizowane co roku w innym regionie bądź kraju Europy Środkowej tym razem poświęcone zostanie dziedzictwu Wielkopolski. W jego trakcie przewidziano liczne spotkania z ekspertami odpowiedzialnymi za ochronę zabytków i krajobrazu, planowanie przestrzenne oraz zarządzanie obiektami zabytkowymi i instytucjami kultury.

DZIEDZICTWO POGRANICZY

POMORZE, WARMIA I MAZURY

sierpień

Siódma część międzynarodowego seminarium naukowego, którego celem jest zapoznanie japońskich badaczy kultury polskiej z dziedzictwem i historią Europy Środkowej. Poprzednie edycje odbyły się kolejno: w Ukrainie (2008), Litwie (2010), Białorusi (2012), Słowacji (2014), Polsce (2016) i Czechach (2018). Pandemia koronawirusa uniemożliwiła organizację 7. części seminarium w latach 2020 i 2021, toteż przesunięto ją na kolejny rok, przy czym realizacja pozostaje wciąż uzależniona od sytuacji epidemicznej.

Seminarium organizowane we współpracy z Fundacją MCK i Tokyo University of Foreign Studies.

IV KONGRES ZAGRANICZNYCH BADACZY DZIEJÓW POLSKI

październik

Już po raz czwarty Międzynarodowe Centrum Kultury weźmie udział w Kongresie Zagranicznych Badaczy Dziejów Polski, który zaplanowany został w dniach 21–24 października pod hasłem *Spotkania kultur*. W ramach Kongresu mck przygotuje panel dyskusyjny zatytułowany *Odmieńcy i maski — interpretacje kulturowych wyborów mieszkańców Europy Środkowo-Wschodniej w czasach polityk historycznych i Internetu*.

Ukształtowana na przełomie XIX i XX wieku, a utrwalona przez kolejne wojny światowe rzeczywistość Europy Środkowo-Wschodniej w postaci odrodzonych bądź nowo utworzonych państw narodowych zdaje się coraz sztywniej narzucać nacjonalistyczne kategorie szerokim historycznym ramom, wciskając nasze fundamenty kulturowe i cywilizacyjne w coraz to węższe kadry często wykluczających się polityk historycznych. Wyjątkowe w swej złożoności środkowo- i wschodnioeuropejskie narracje stają się w dzisiejszych czasach, preferujących ujęcia uproszczone i jednoznaczne, zakładnikami tak konstruowanego przekazu. Do udziału w dyskusji zaproszono historyków prof. Macieja Janowskiego i prof. Hieronima Grałę, literaturoznawcę dr. Mindaugasa Kvietkauskasa oraz pisarkę Małgorzatę Rejmer.

SPOTKANIA GRUPY ROBOCZEJ EKSPERTÓW DO SPRAW DZIEDZICTWA KULTUROWEGO KRAJÓW GRUPY WYSZEHRADZKIEJ

W 2006 roku ministrowie kultury państw wyszehradzkich powierzyli mck koordynację działań Grupy Roboczej Ekspertów do spraw Dziedzictwa Kulturowego Krajów Grupy Wszehradzkiej. W każdym roku odbywa się spotkanie Grupy poświęcone wypracowaniu i ewaluacji programu merytorycznego realizowanych wspólnie projektów: Forum Dziedzictwa Europy Środkowej i kursów letnich V4 Heritage Academy.

POLSKI PETERSBURG / ПОЛЬСКИЙ ПЕТЕРБУРГ

Encyklopedia internetowa, która przybliży polskim i rosyjskim odbiorcom losy i dzieła Polaków związanych z Petersburgiem w okresie ponad trzystu lat istnienia metropolii nad Newą, przedstawia złożoną, nie-
rzadko dziś zapomnianą rolę, jaką odgrywali Polacy w życiu społecznym,

kulturalnym, naukowym, artystycznym, gospodarczym i politycznym miasta, a w szerszej perspektywie także w historycznych granicach Rosji, od końca XVIII wieku po czasy współczesne. Encyklopedia oferuje około 2200 stron zawierających bibliografię przedmiotu za lata 1945–2018, 300 haseł osobowych i tematycznych oraz mapę 255 „polskich” adresów w Petersburgu. Wiele haseł ma pionierski charakter. W polskiej wersji encyklopedii dostępny jest również blisko pięciusetstronicowy ilustrowany zbiór esejów polskich i rosyjskich autorów *Petersburg i Polska* pod redakcją dr. Dariusza Konstantynowa. Dodatkowo dla szkół ponadpodstawowych w zakładce „Edukacja” umieszczono wybór scenariuszy lekcyjnych autorstwa dr Kingi Gajdy. W 2022 roku będą kontynuowane prace redakcyjne nad udoskonaleniem strony poprzez uzupełnianie i aktualizowanie opublikowanych haseł, rozbudowę jej zasobu ikonograficznego, aktualności i działu bibliotecznego oraz modernizację informatyczną encyklopedii. ➡ www.polskaipetersburg.pl
➡ www.polskipetersburg.ru

Wydawcami encyklopedii są po stronie polskiej мск — które samodzielnie rozwija polską wersję — a po rosyjskiej Międzynarodowa Fundacja Charytatywna im. Dmitrija Lichaczowa z Petersburga.

POLSKI PETERSBURG
ПОЛЬСКИЙ ПЕТЕРБУРГ

ILUCIDARE

INTERNATIONAL NETWORK FOR LEVERAGING SUCCESSFUL CULTURAL
HERITAGE-LED INNOVATIONS AND DIPLOMACY THROUGH CAPACITY
BUILDING AND AWARENESS RAISING

trzyletni międzynarodowy projekt badawczy

Projekt analizuje zależności pomiędzy dziedzictwem kulturowym a innowacjami oraz dziedzictwem kulturowym a dyplomacją. Ma inspirować i ułatwiać wykorzystanie dziedzictwa w zrównoważonym rozwoju terytorialnym i w międzynarodowych relacjach. Wspólne działania dążą ponadto do ustanowienia międzynarodowej sieci ekspertów i interesariuszy podejmujących kwestię dziedzictwa i innowacji oraz dyplomacji. Chodzi tu między innymi o zapewnienie przestrzeni umożliwiającej uczenie się i wymianę wiedzy, jak również o stworzenie platformy do nawiązywania wzajemnych kontaktów. Działania w ramach projektu

obejmują: prace badawcze (badania literaturowe, studia przypadków), działania partycypacyjne i w trybie kokreacji (grupy fokusowe, warsztaty współtworzenia, sesje coachingowe), warsztaty *capacity building* (m.in. w Kosowie, Egipcie, Ekwadorze), akademicki kurs online, szkoły letnie (w Polsce i w Belgii), działania networkingowe (ILUCIDAYS, wydarzenia międzynarodowe, np. konferencje), konkursy (Specjalne Nagrody ILUCIDARE w ramach Europejskiej Nagrody w dziedzinie Dziedzictwa Kulturowego / Nagrody Europa Nostra, ILUCIDARE Challenge).

Z powodu pandemii projekt został przedłużony do kwietnia 2022 roku. W MCK czas ten zostanie poświęcony opracowaniu publikacji *Inspiration Kit*, gromadzącej dobre przykłady innowacyjnych projektów realizowanych w obszarze dziedzictwa kulturowego lub wykorzystujących dziedzictwo. Publikacja będzie dostępna zarówno online, jak i w formie papierowej. ➡ www.mck.krakow.pl/ilucidare ➡ ilucidare.eu

Projekt realizowany w partnerstwie z Katholieke Universiteit Leuven (koordynator), Europa Nostra, KEA European Affairs, World Monuments Fund Spain, Kosovo foundation for Cultural Heritage without Borders, Universidad de Cuenca. Finansowany ze środków programu ramowego Unii Europejskiej w zakresie badań naukowych i innowacji „Horyzont 2020” na podstawie umowy o udzielenie dotacji nr 821394.

ILUCIDARE

EUROPA INTER URBES

W 2019 roku Muzeum Historii Barcelony (MUHBA) zainicjowało projekt internetowy poświęcony europejskim miastom w XX wieku. Na początku do barcelońskiej inicjatywy przyłączyły się muzea i instytuty badawcze z Frankfurtu nad Menem, Lizbony i Rzymu. Z czasem przystąpiło do niej kilka kolejnych miast. Za pomocą map, zdjęć, dzieł sztuki oraz postaci, które wpływały na rozwój tych ośrodków w wybranych momentach historycznych, stworzono platformę pokazującą narodziny nowoczesności w mieście europejskim. Tematami prezentacji są urbanistyka, transport i infrastruktura, społeczeństwo, kultura, gospodarka, sport, wydarzenia kulturalne, napięcia społeczne. Odpowiadając na zaproszenie Muzeum Historii Barcelony, MCK zamierza opracować rozdział krakowski w ramach tej ogólnoeuropejskiej wystawy elektronicznej. Oprócz prześledzenia przypadku Krakowa możliwe stanie się łatwe porównanie jego doświadczenia nowoczesności z innymi miastami-partnerami projektu.

„RIHA JOURNAL”

Recenzowane czasopismo publikowane wyłącznie w internecie, w otwartym dostępie, poświęcone zagadnieniom związanym z historią sztuki i kulturą wizualną na gruncie zarówno lokalnym, regionalnym, jak i międzynarodowym. Ukazuje się od kwietnia 2010 roku jako organ Międzynarodowego Stowarzyszenia Instytutów Badawczych Historii Sztuki RIHA: International Association of Research Institutes in the History of Art. Jego wydawcą jest Zentralinstitut für Kunstgeschichte w Monachium. Międzynarodowe Centrum Kultury w Krakowie — jako jedna z ponad dwudziestu instytucji członkowskich RIHA na świecie — pełni funkcję redakcji lokalnej tego czasopisma.

RIHA Journal indeksowane jest w bazach: Arts & Humanities Citation Index, Current Contents/Arts & Humanities, Scopus, ERIH PLUS — The European Reference Index for the Humanities and the Social Sciences oraz Directory of Open Access Journals (DOAJ). Od 2019 roku czasopismo znajduje się na polskiej ministerialnej liście naukowych czasopism punktowanych (20 punktów). Jego misją jest udostępnianie wyników badań i wiedzy badaczy z różnych krajów i ośrodków akademickich, co w efekcie ma prowadzić do znoszenia granic między środowiskami naukowymi.

Do polskiej redakcji RIHA Journal mogą być składane teksty po angielsku lub po polsku. Po otrzymaniu dwóch pozytywnych recenzji będą opublikowane jednocześnie w obu językach. ➞ www.mck.krakow.pl/riha-journal

Journal of the
International Association of Research
Institutes in the History of Art

RIHA JOURNAL

AKADEMIA DZIEDZICTWA

XVI edycja: styczeń-wrzesień

XVII edycja: październik-grudzień

Studia podyplomowe z zarządzania dziedzictwem kulturowym realizowane od 2001 roku wspólnie z Małopolską Szkołą Administracji Publicznej Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie. Adresatami studiów są pracownicy administracji publicznej, służb ochrony zabytków, nauczyciele, muzealnicy i pracownicy placówek kulturalnych oraz osoby zainteresowane dziedzictwem kulturowym. Uczestnicząc w wykładach i seminariach obejmujących zagadnienia ekonomiczne, prawne, administracyjne i społeczne, słuchacze zdobywają wiedzę o współczesnych narzędziach ochrony dziedzictwa kulturowego i zarządzania jego zasobami. Zajęcia są realizowane w ramach następujących bloków: teoria ochrony dziedzictwa kulturowego, prawo i finanse w zarządzaniu dziedzictwem; marketing i promocja dziedzictwa kulturowego; zarządzanie instytucją: ludzie i zasoby, dziedzictwo kulturowe a planowanie przestrzenne i administracja publiczna, turystyka i muzea. Uzupełnieniem programu są warsztaty — w formie wyjazdów studyjnych — poświęcone zarządzaniu instytucjami kultury oraz obiektami dziedzictwa kulturowego. Podsumowaniem studiów jest przygotowanie pracy końcowej w ramach jednego z kilku seminariów tematycznych.

THESAURUS POLONIAE

XXV edycja: marzec-sierpień

XXVI edycja: wrzesień-grudzień

Geneza programu Thesaurus Poloniae sięga 2007 roku i zorganizowanego w Krakowie Pierwszego Kongresu Zagranicznych Badaczy Dziejów Polski, który pokazał rosnące zainteresowanie wiedzą o Polsce w różnych częściach świata oraz odsłonił lukę w ofercie stypendialnej kierowanej przez polskie instytucje do naukowców mieszkających i pracujących za granicą. W odpowiedzi na te potrzeby Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej powołał program stypendialny Thesaurus Poloniae, który od 2009 roku realizowany jest przez MCK w Krakowie. Program jest adresowany do osób prowadzących badania nad kulturą, historią oraz wielokulturowym dziedzictwem Polski i Europy Środkowej. O stypendium mogą się ubiegać osoby zajmujące się historią, historią sztuki, socjologią, etnografią oraz antropologią

kulturową i naukami pokrewnymi. Program Thesaurus Poloniae skierowany jest do osób niebędących obywatelami Polski. W ramach jedno-razowego pobytu stypendialnego, trwającego trzy miesiące, stypendysta przebywa i prowadzi pracę naukową w Krakowie. Każdego roku mck organizuje dwa konkursy dla potencjalnych stypendystów.

☞ www.mck.krakow.pl/thesaurus-poloniae

V4 HERITAGE ACADEMY

MANAGEMENT OF UNESCO WORLD HERITAGE CULTURAL SITES IN VISEGRAD COUNTRIES

lipiec

Tygodniowy program edukacyjny dla pracowników instytucji kultury, służb konserwatorskich i studentów z regionu Europy Środkowej organizowany przez mck z partnerami wyszehradzkimi i realizowany pod auspicjami Grupy Roboczej Ekspertów do spraw Dziedzictwa Kulturowego Krajów Grupy Wyszehradzkiej. Dotyczy on zarządzania miejscami wpisanymi na *Listę światowego dziedzictwa UNESCO* i co roku organizowany jest w innym państwie „wyszehradzkiej czwórki”. Jedenasta edycja programu zaplanowana została w Słowacji — w Spiskiej Kapitule i w Lewoczy. Pandemia koronawirusa wymusiła jej przełożenie z 2020 i 2021 roku na rok kolejny, niemniej jednak realizacja pozostaje wciąż zależna od sytuacji epidemicznej.

DIALOG POLSKO-ROSYJSKI W MCK

Zainicjowany w 2012 roku we współpracy z Centrum Polsko-Rosyjskiego Dialogu i Porozumienia (CP-RDIP) w Warszawie cykl wykładów, w którym głos zabierają prelegenci zarówno rosyjscy, jak i polscy. Celem spotkań jest przybliżanie polskiej publiczności kluczowych zagadnień i trendów we współczesnej kulturze rosyjskiej, ze szczególnym naciskiem na sztukę, media, literaturę oraz film. Istotne miejsce zajmuje również problematyka historyczna oraz dziedzictwo kulturowe. Wykłady na trwałe wpisały się w nurt organizowanych przez mck debat o kulturze państw europejskich. Są prowadzone w językach rosyjskim i polskim. Po przerwie spowodowanej pandemią mck i CP-RDIP powracają w 2022 roku do wspólnie tworzonego cyklu spotkań.

EDUKACJA NA RZECZ DZIEDZICTWA

Międzynarodowe Centrum Kultury specjalizuje się w problematyce dziedzictwa kulturowego. Od kilku lat zagadnienia z nim związane są popularyzowane wśród młodzieży szkolnej. W roku 2022 zaplanowano dwa bloki zajęć: • *Użyj dziedzictwa! Lekcje o dziedzictwie kulturowym dla grup szkolnych* — zajęcia dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, w ramach których uczestnicy poznają zagadnienia związane z dziedzictwem materialnym i niematerialnym, wielokulturowością, społeczeństwem obywatelskim oraz nabywają praktyczną wiedzę na temat tego, jak mądrze korzystać z zasobów kultury w sieci. (Zajęcia realizowane stacjonarnie oraz online). • *Na tropie dziedzictwa. Spacer edukacyjny dla grup szkolnych* — tematyczne spacer po mieście dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych, przybliżające historię, kulturę i sztukę poszczególnych dzielnic Krakowa, pogłębiając zawarte w programie szkolnym zagadnienia związane z dziedzictwem materialnym i niematerialnym, wielokulturowością i społeczeństwem obywatelskim.

PROGRAMY EDUKACYJNE TOWARZYSZĄCE WYSTAWOM

Do każdej wystawy prezentowanej w Galerii mck przygotowywany jest związany z nią program edukacyjny, na który składają się warsztaty, wykłady oraz spacer dla dzieci, młodzieży i dorosłych / seniorów. Poszczególne projekty realizowane są stacjonarnie, a także online.

➡ mck.krakow.pl/mck-dzieciom-oferta-dla-najmlodszych

LECH KOŃCZAK
TBILISI. MIASTO OPOWIADA
wersja polska

Książka pomyślana jako swoisty przewodnik po mieście, a zarazem esej o gruzińskiej tożsamości, w którym symboliczna topografia stolicy opowiada o kraju, jego dziedzictwie i współczesności. 10 wybranych miejsc bądź budowli — takich jak plac Tatarski, cerkiew Sioni, opera czy narodowy panteon na Mtacmindzie — stanowi punkt wyjścia do przedstawienia najważniejszych momentów historycznych i ich znaczenia, twórców oraz dzieł kanonicznych dla gruzińskiej kultury.

To pierwsza po polsku eseistyczna książka poświęcona Tbilisi. Lech Kończak, długoletni dyrektor Instytutu Polskiego w Tbilisi, jest jednym z najwybitniejszych znawców Gruzji i szerzej Kaukazu.

Dwudziesty tom serii Biblioteka Europy Środka pod redakcją Jacka Purchli.

ALBUMY I PUBLIKACJE TOWARZYSZĄCE WYSTAWOM

**NIECHCIANA STOŁECZNOŚĆ. ARCHITEKTURA I URBANISTYKA
KRAKOWA W CZASIE OKUPACJI NIEMIECKIEJ 1939–1945**
wersja polsko-angielska

DUSZA GRUZI. NIKO PIROSMANI
wersja polsko-angielska

WĘDRÓWKĄ OBRAZÓW. MAŁGORZATA MIRGA-TAS
wersja polsko-angielska

**SZTUKA W MUNDURZE. KRAKOWSKI ODDZIAŁ GROBÓW
WOJENNYCH 1915–1918**
wersja polsko-angielska

PUBLIKACJE ELEKTRONICZNE I INTERNETOWE

AKADEMIA DZIEDZICTWA 2014–2020

wersja polska, format pdf

Kolejna publikacja podsumowująca dorobek studiów podyplomowych Akademia Dziedzictwa (☞ s. 20) i gromadząca artykuły naukowe powstałe na podstawie prac końcowych jej absolwentów w latach 2014–2020. Pierwszy wolumin *Akademia Dziedzictwa 2001–2013* ukazał się w 2013 roku. Wydanie nowego tomu (dostępnego online) wieńczy jubileuszową, xv edycję studiów.

CZASOPISMA

„HERITO. DZIEDZICTWO, KULTURA, WSPÓŁCZESNOŚĆ”

numery 45, 46–47, 48

wersja polsko-angielska

Kwartalnik „Herito” to jedyne w swoim rodzaju forum dyskusji o dziedzictwie, kulturze, współczesności i przyszłości. W 2022 roku ukazą się kolejne cztery (w tym jeden podwójny) numery czasopisma. Robocze tematy nadchodzących numerów to: *Europa Środkowa od kuchni* (45), *Gruzja* (46–47), *Romowie* (48). ☞ www.herito.pl

ROCZNIK MCK

wersje polska i angielska

Publikacja podsumowująca rok 2021 — trzydziesty rok działalności mck. Dwie wersje językowe: polska i angielska (tylko w wersji elektronicznej), opracowanie graficzne, edytorskie i poligraficzne zgodne z serią.

DIGITALIZACJA DOROBKU WYDAWNICZEGO MCK

W 2021 roku Centrum zapoczątkowało digitalizację części swojego trzydziestoletniego dorobku wydawniczego. Wybrane publikacje są już dostępne w POLONIE — prowadzonej przez Bibliotekę Narodową największej bibliotece internetowej w Polsce. W 2022 roku przewidziana jest kontynuacja prac zmierzających do udostępnienia szerokiej publiczności kolejnych publikacji MCK. ➞ [https://polona.pl/search/?filters=keyword:Międzynarodowe_Centrum_Kultury_\(Kraków\),public:o](https://polona.pl/search/?filters=keyword:Międzynarodowe_Centrum_Kultury_(Kraków),public:o)

BIBLIOTEKA MIĘDZYNARODOWEGO CENTRUM KULTURY

Specjalistyczna biblioteka o statusie biblioteki naukowej obejmująca ponad 43 000 jednostek inwentarzowych (wydawnictwa zwarte, ciągłe i czasopisma, wydawnictwa audiowizualne i specjalne) gromadzi i udostępnia zbiory z zakresu historii i teorii kultury, dziedzictwa kulturowego, etnografii i tożsamości Europy, dialogu międzykulturowego, sztuki, architektury i urbanistyki, zarządzania miastami historycznymi i ochrony zabytków. Znaczące są również zbiory galicjanów oraz druków osiemnasto- i dziewiętnastowiecznych, zbiorów kartograficznych, w tym niemieckich wydań okupacyjnych map topograficznych ziem polskich. Dzięki wymianie książek i czasopism z instytucjami partnerskimi Biblioteka posiada wiele unikatowych w skali kraju publikacji, w tym obcojęzycznych.

W 2022 roku będzie rozwijana wymiana publikacji mck i dubletów poprzez nawiązywanie kontaktów z nowymi partnerami instytucjonalnymi z kręgów nauki i kultury. Otrzymywane z wymiany i darów wydawnictwa stanowią około 70 procent nowych nabytków Biblioteki mck.

Biblioteka mck ponownie przystąpi do konsorcjum jstor, co umożliwi kontynuowanie, z dofinansowaniem Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, dostępu do wybranych kolekcji (II, III, VII) wielodzinowej biblioteki cyfrowej jstor. Ponadto w Czytelni, wyposażonej w stanowiska komputerowe, będą udostępniane w ramach licencji krajowych bazy danych Wirtualnej Biblioteki Nauki: Wiley Online Library, Web of Science, Springer, Scopus, Science, Nature, EBSCO, Infona.

W 2022 roku będzie również rozwijany wykaz źródeł elektronicznych na stronie internetowej Biblioteki mck przydatnych w pracach naukowo-badawczych. Oprócz bieżącego opracowania nabytków planowana jest rozbudowa o aktualne wydania kolekcji *Bibliografia zawartości publikacji Międzynarodowego Centrum Kultury*, dostępnej w katalogu Biblioteki mck. Kolekcja obejmuje opisy bibliograficzne 3986 artykułów opracowanych w formie rekordów analitycznych (z wyłączeniem artykułów z „Rocznika mck” oraz tomów serii Materiały do Dziejów Sztuki Sakralnej na Ziemiach Wschodnich Dawnej Rzeczypospolitej). Kolekcja uwidoczniła w Internecie ponadtrzydziestoletni dorobek naukowy i wydawniczy mck. Rok 2022 będzie ponadto przełomowy w sprawie wyboru nowego systemu bibliotecznego oraz w kwestii rozpoczęcia przygotowań do jego implementacji. ➡ mck.krakow.pl/aktualnosci-biblioteka

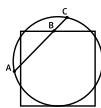
ZESPÓŁ KONFERENCYJNY „POD KRUKI”

Sale konferencyjne i seminaryjne wchodzące w skład zespołu konferencyjnego „Pod Kruki” należą do najbardziej atrakcyjnych pod względem komfortu, estetyki i wyposażenia w Krakowie. Ich szczególnym atutem jest położenie w sercu miasta oraz architektura łącząca współczesne rozwiązania z zabytkowymi wnętrzami. Pomieszczenia zespołu konferencyjnego wykorzystywane są podczas organizowanych przez MCK wydarzeń — konferencji, spotkań, seminariów, wernisaży i programów edukacyjnych. Są także wynajmowane komercyjnie na wydarzenia, które nie stoją w sprzeczności ze Statutem MCK. Wynajmującego obowiązuje Regulamin funkcjonowania zespołu konferencyjnego Międzynarodowego Centrum Kultury w Krakowie.

W skład zespołu konferencyjnego wchodzi: • sala konferencyjna na parterze (dla 200 osób przy teatralnym układzie krzeseł) • przeszklone, wysokie na 14 metrów Patio na pierwszym piętrze (dla 180 osób przy teatralnym układzie krzeseł) • dwa foyer, na parterze i na pierwszym piętrze • Sala Panoramiczna na piątym piętrze oficyny (dla 30 osób przy teatralnym układzie krzeseł) • dwie sale seminaryjne w piwnicach (odpowiednio dla 40 i 30 osób przy teatralnym układzie krzeseł) • sala seminaryjna na czwartym piętrze budynku frontowego (dla 60 osób przy teatralnym układzie krzeseł).

Wszystkie sale są klimatyzowane, dysponują profesjonalnym nagłośnieniem, sprzętem multimedialnym, łączami internetowymi i systemem dyskusyjnym oraz przystosowane są do potrzeb osób niepełnosprawnych. Sala konferencyjna posiada aparaturę do tłumaczenia symultanicznego, a piwnice wyposażone są w galeryjny system zawieszania obrazów, grafik, fotografii i mogą być wykorzystywane jako galeria sztuki.

Pandemia koronawirusa i wynikające z niej obostrzenia w organizacji spotkań sprawiły, że funkcjonowanie zespołu konferencyjnego zostało mocno ograniczone, a powrót do pełnej działalności pozostaje zależny od sytuacji epidemicznej. Jednocześnie zespół wyposażono w sprzęt i urządzenia pozwalające na organizację w jego przestrzeniach spotkań online.

**MIĘDZYNARODOWE
CENTRUM
KULTURY**

Rynek Główny 25, 31-008 Kraków
tel.: 12 42 42 811
e-mail: sekretariat@mck.krakow.pl
www.mck.krakow.pl
www.herito.pl
www.ahice.net

Jesteśmy na:

Galeria i księgarnia MCK

O godzinach otwarcia informujemy na bieżąco na:
www.mck.krakow.pl/informacje-dla-zwiedzajacych
tel.: 12 42 42 816

Księgarnia internetowa: www.ksiegarniamck.pl

Biuro Obsługi Klienta jest do Państwa dyspozycji
od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00–16.00
tel.: 12 42 42 813
e-mail: ksiegarnia@mck.krakow.pl

Biblioteka MCK

O godzinach otwarcia informujemy na bieżąco na:
www.mck.krakow.pl/godziny-otwarcia
tel.: 12 42 42 833, 12 42 42 835, 12 42 42 859

Recepcja MCK

poniedziałek–piątek 8.00–16.00
tel.: 12 42 42 811

Przy wsparciu finansowym

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego**